

Utbildningsplan Kompetenstillägg Markbogsering

1 Introduktion

Utbildningsplanen är avsedd att beskriva de utbildningsmål deltagaren ska uppfylla som anges för *Elevlicens hängflyg* med kompetenstilläget *Markbogsering* enligt Svenska hängflygförbundets verksamhetshandbok (VHB). Vid eventuella avvikelser mellan den här utbildningsplanen och VHB är det alltid VHB som gäller.

2 Syfte

Efter utbildningen skall deltagaren ha teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter, samt rätt attityd, för att på ett säkert sätt starta med markbogsering samt att delta i bogserverksamhet i en hängflygklubb.

3 Lärandemål

3.1 Kunskapsmål

- Kunna bogserystemets olika delar och känna till de delar av verksamhetshandboken som är relevanta vid markbogsering.
- Förstå hur man uppträder på fältet med hänsyn till andra hängglidare, annan flygverksamhet och personer i övrigt.
- Inse faror vid bogserstart och bogsering samt hur man undviker dem.
- Inse faror i form av hinder. Inse faror som tredje person kan utsättas för.

3.2 Färdighetsmål

- Efter utbildningen skall deltagaren kunna genomföra säker bogserstart med god kurskontroll och med rätt anfallsvinkel följa bogserfordonet fram till release.
- Behärska start i lätt sidvind.
- Kunna biträda som nosman och startfunktionär.
- Uppfylla kraven för kompetenstillägget *Höjdflygning*.
- Ha en sådan praktisk färdighet att deltagaren kan delta i normal bogserverksamhet inom hängflygklubb.

3.3 Attitydmål

- Förstå riskerna med markbogsering och anpassa flygningen efter dessa.
- Uppnått förståelse och respekt för de yttre faktorernas inverkan på flygning och säkerhet.
- Flyga och uppträda hänsynsfullt mot alla som befinner sig på flygfältet och även ta hänsyn till annan verksamhets som bedrivs på fältet.

4 Praktiska moment

Övningarna syftar till att lära sig startmetoden. Har deltagaren redan giltig licens kan inledande markhantering undantas. För godkännande av *Markbogsering* skall även kraven för *Höjdflyg* vara uppfyllda. Följande moment ingår i utbildningen:

- Riggning och daglig tillsyn av utrustningen
- Markhantering och balansering. Springövningar
- Låg markbogsering med linlängd c:a 70 meter. Inga svängar. Landning rakt fram.
- Innan kurskorrigeringar och mindre svängar övas ska deltagaren behärska rätt anfallsvinkel och rätt flygfart.
- Successivt ökad höjd på dragen. När höjden ökas ska linlängden ökas. Små kursändringar under planbogsering ("spårbyte").
- Urkoppling från bogserlinan. Inledningsvis ska enpunktsdrag med lina ovanför styrbygeln användas. Nödrelease ska demonstreras och övas på mark innan start för flygning som avser överstiga 50 meter. Förfarande vid vecklänks- och linbrott ska gås igenom.
- Vid flygning över 50 meter ska även utbildningsplanen för höjdflygning beaktas.

- Bogsering med V-drag till maxhöjd för bogserfältet.
- Teknik för att undvika stall vid linbrott.

5 Genomförande

5.1 *Genomgång/information före den praktiska utbildningen*

Riktlinjerna är verksamhetshandboken. Utöver detta används instruktörens material kring bogsering. Signalsystem skall gås igenom.

5.2 *Riktlinjer*

- Fältet som används för utbildning skall vara utformad så att risken för skador pga. markbeskaffenhet och form minimeras.
- Fältet bör ha en yta med gräs eller snö.
- Hinder som utgör direkt fara om de flygs på får inte finnas inom den primära zonen där flygning utförs och där förväntad spridning sker vid deltagarens flygning. Hinder bör inte heller finnas i områden dit misslyckade flygningar kan komma att ske.
- Väderförhållandena skall vara sådana att flygningen genomförs under för nybörjare lämpliga förhållanden.
- Deltagarens förmåga påverkar vilka förhållanden som kan godtas under utbildning. Således bör förhållandena variera så att deltagaren får erfarenhet av varierande vindstyrka.
- Sidvind och mycket svaga vindar krävs under del av utbildningen för att målen med utbildningen ska nås.

6 Villkor för utfärdande av kompetenstillägg Markbogsering

För att inneha kompetenstillägget markbogsering ska deltagaren ha *Elevlicens hängflygning* samt kompetenstillägget *Höjdflygning*. Antingen utfärdas de samtidigt som *Markbogsering*, eller så har deltagaren dem sedan tidigare. Deltagaren ska även uppfylla målen i denna utbildningsplanen och utföra praktiska flygprov med godkänt resultat.